

A Balassagyarmati Törvényszék mint másodfokú bíróság Balassagyarmaton, a 2024. július 3. napján megtartott fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A testi sértés vétsége miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Balassagyarmati Járásbíróság 2023. június 7. napján kihirdetett 20.B.192/2022/19. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 vádlott bűnös testi sértés vétségében (Btk. 164. § (1) bekezdés és (2) bekezdés).

Ezért őt a bíróság 1 (egy) évre próbára bocsátja.

A büntetőeljárás során felmerült 46.980.-(negyvenhatezer-kilencszáznyolcvan) forint bűnügyi költséget a vádlott köteles a Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatal külön felhívására megfizetni.

I n d o k o l á s

[1] A Balassagyarmati Járásbíróság a 2023. június 7. napján kihirdetett 20.B.192/2022/19. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat az ellene testi sértés vétsége (Btk. 164. § (1) bekezdése és (2) bekezdése) miatt emelt vád alól felmentette. Kötelezte magánvádlót magánvádlót, hogy az eljárás során felmerült 46.980.- forint bűnügyi költséget fizesse meg az államnak a Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatala külön felhívására.

[2] A járásbíróság ítélete ellen magánvádlót magánvádló jelentett be fellebbezést - jogi képviselője útján - az elsőfokú ítélet megváltoztatása, Terhelt1 bűnösségének megállapítása érdekében.

[3] Fellebbezése írásbeli indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet részben megalapozatlan. Nem helytálló ugyanis az a megállapítás, hogy „a felvételen tapasztalható volt, mintha egy ki-be mozgás észlelhető lett volna, amely a bíróság álláspontja szerint arra utal, hogy magánvádló közben kimozgott a csomagtartó alól.” Iratellenesen állapította meg a bíróság, hogy magánvádló kilépett, majd visszalépett a csomagtartó ajtaja alá. Az elsőfokú bíróság nem értékelte a csomagterajtó lecsapás után elhangzott kijelentéseket sem, miszerint a – magánvádló által az elsőfokú eljárás során csatolt - videofelvételen jól hallható, hogy magánvádló jajgatott. Az elsőfokú bíróság irrelevánsnak ítélte a magánvádló által csatolt dokumentumokat, amelyek bizonyítják, hogy korábban, több büntetőeljárás is indult Terhelt1 ellen a magánvádló sérelmére elkövetett bűncselekmények miatt.

[4] A magánvádló álláspontja szerint a bizonyítékok helyes értékelésével az állapítható meg, hogy a vádlott látta, hogy a magánvádló a csomagterajtó alatt áll, ekként azt is látta, hogy annak lecsapásával a magánvádlónak könnyű testi sérülést okozhat; melynek bekövetkezését - ezen előzmények alapján megállapíthatóan - kívánta.

[5] A magánvádló fellebbezése alapján a másodfokú írás a Be. 579. § (1) bekezdésében meghatározott jogkörében eljárva bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét, a Be. 600. § (1) bekezdés c) pontja alapján tartott fellebbezési tárgyaláson.

[6] A fellebbezési tárgyaláson tartott perbeszédében a magánvádló jogi képviselője a fellebbezés írásbeli indokolásában foglaltakkal egyezően nyilatkozott. Előadta továbbá, hogy elfogadja a vádlott azon védekezését, hogy a perifériás látómezejében látta magánvádló érdekelt⁴, nem helytálló azonban az az állítás, hogy a magánvádló kilépett a csomagtartó ajtaja alól, majd ismét belépett oda.

[7] magánvádló folyamatosan a csomagtartó felnyitott ajtaja alatt állt, a vádlott pedig saját maga által is elismerten folyamatosan látta a magánvádló helyzetét, ezért, amikor egyik kézzel lefelé indította a csomagtartó ajtaját, belenyugodott abba, hogy ezzel sérülést okozhat a magánvádlónak, és okozott is sérülést neki. Álláspontja szerint a csatolt videófelvétel alapján kétséget kizáróan megállapítható az, hogy a magánvádló nem lépett ki a csomagterajtó alól, és az is, hogy a csomagtartó ajtaja megütötte a fejét, és fájdalmat, valamint kisebb fokú sérülést okozott neki.

[8] Mindezek alapján indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet akként változtassa meg, hogy Terhelt1 vádlottat mondja ki bűnösnek testi sértés vétségében.

[9] A magánvádló felszólalásban elmondta, hogy a vádlott bűnösségét a csatolt videófelvételen kívül még az is bizonyítja, hogy tanúl tanú elmondása szerint a vádlott két kézzel fogta meg és erővel csukta le a csomagteraj elektromosan működtethető ajtaját.

[10] A védő perbeszédében hangsúlyozta, hogy a vádlott szavahihetőségéhez, vallomásának hitelességéhez semmilyen szempontból nem férhet kétség. A videófelvétel

tanúsága szerint a terhelt nem két kézzel kezdte meg a csomagtérajtó lecsukását, hiszen csupán az egyik kezét emelte fel. Az ajtó letolása már valóban két kézzel történt, azonban az már az ügy alapját képező esemény után következett be. Álláspontja szerint a magánvádló kimozgása a csomagtér ajtó alól, majd az oda vissza mozgása a videófelvételen egyértelműen látható, amikor a csomagtartó ajtajának sarka megjelent a felvételen. Csupán a kimozdulás mértéke határozható meg nehezen. Kifejtette azt is, hogy a törvényszéknek azt kell figyelembe vennie, hogy a mérlegelést nem lehet támadni másodfokon annak ellenére sem, hogy a magánvádló fellebbezése erre irányult. Mindezek alapján a védő az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

[11] A vádlott az utolsó szó jogán elmondta, hogy sem szándékosan, sem gondatlanságból nem kívánt sérülést okozni a magánvádlónak. Miközben tanútként kommunikált, látta, hogy magánvádlól kilépett a csomagtérajtó alól. Nem durván, nem erőszakosan csukta le az ajtót, ezért nem is kérdezte meg később a magánvádlót, hogy hívjon-e orvost. Állítása szerint a magánvádló, annak érdekében, hogy újabb büntetőeljárást kezdeményezhessen, arra is képes, hogy megcsonkítsa magát.

[12] A magánvádló fellebbezése alapos.

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletének felülbírálat a magánvádló fellebbezésének irányára tekintettel - a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján - teljeskörű, így az kiterjedt az ítélet megalapozottságára; a felmentésre vont következtetésre; az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartásának ellenőrzésére is.

[14] A teljeskörű felülbírálat során a másodfokú bíróság elsőként – az ítélet ténybeli és anyagi jogi érdemi felülbírálatát megelőzően – azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság eljárása törvényes volt-e, az elsőfokú bíróság nem vétett-e olyan eljárási szabálysértést, amely feltétlenül (a Be. 607. §-a, 608. §-a) vagy az érdemi döntésre történő lényeges kihatása folytán a másodfokú eljárásban nem kiküszöbölhetően (Be. 609. §) az érdemi felülbírálat lehetőségét kizárja.

[15] A törvényszék ilyen szabálysértést nem észlelt. Az elsőfokú bíróság a tárgyalást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, így az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatának nem volt akadálya.

[16] A járásbíróság indokolási kötelezettségének ugyan csak részben tett eleget [Be. 609. § (2) bekezdés d) pontja], azonban ez az eljárási szabálysértés - a későbbiekben részletesen kifejtettek szerint - az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezéséhez nem vezethetett.

[17] A járásbíróság a Be. 163. § (1)-(3) bekezdésében írt ügyfelderítési kötelezettségének részben eleget tett. A vád tárgyává tett cselekmény elbírálása szempontjából a bizonyítást a szükséges körben lefolytatta, a releváns bizonyítékokat feltárta,

azonban arról csak részben adott számot az elsőfokú ítélet indokolásában, hogy a bizonyítékok mikénti értékelésével állapított meg olyan, a vádtól (nyomozati irat 7.4.) eltérő tényállást, amely végül a vádlott felmentéséhez vezetett.

[18] Az alábbiakban kifejtettek szerint továbbá a tényállás részben hiányos és felderítetlen maradt, a megállapított tényállás részben ellentétes a járásbíróóság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, valamint az elsőfokú bíróság az általa (részben felderítetlenül hagyott és részben iratellenesen) megállapított tényekből további tényre is helytelenül következtetett.

[19] Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában ([14] bekezdés) rögzítette, hogy magánvádlól a vád szempontjából releváns tényekkel kapcsolatban azt mondta el, hogy „ahogy pakolt a gépjármű csomagtartójánál, akkor bekapcsolta a kamerát, majd Terheltl minden előzmény nélkül, szándékosan rácsukta a fejére a csomagtartót, a feje tetejét érte az ütés”. Azt pedig maga az elsőfokú bíróság is megállapította (az elsőfokú ítélet indokolásának [15] bekezdésében), hogy „tanúl – aki a vádlott és a magánvádló testvére is, mentességi jogával nem élt – magánvádlól tanúvallomását erősítette meg, ő azt mondta, hogy a vádlott dühből csapta rá az ajtót, minden figyelmeztetés nélkül magánvádlól fejére.”

[20] A járásbíróóság a tárgyalás anyagává tette a nyomozás során beszerzett igazságügyi orvosszakértői véleményt is, amely szerint (az elsőfokú ítélet indokolásának [19] bekezdése) „amennyiben a nyomozás egyéb adataiból megállapítható, hogy az előzményi adatoknak megfelelően a magánvádló tarkótájékát tompa erőbehatás érte, úgy véleményezhető, hogy a cselekmény idején a magánvádló a tarkótájék zúzódását és a nyak rándulását szenvedte el, ezen sérülések gyógytartama 8 napon belüli volt, amelyek az elszenvedett sérülésekkel oki összefüggésben voltak, maradandó fogyatékoság vagy súlyos egészségromlás kialakulása nem volt várható és súlyosabb sérülések keletkezésének reális lehetősége sem állott fenn”.

[21] Mindezen, egyébként a vád szempontjából releváns tényekre vonatkozó bizonyítás ismertetését követően a járásbíróóság (az elsőfokú ítélet indokolásának [23] bekezdésében) rögzítette, hogy „a bizonyítékokat értékelve kétséget kizáróan nem állapítható az meg – különösen a videófelvétel alapján – hogy az ajtó lecsukódása szándékosan történt-e a vádlott részéről.”

[22] A járásbíróóság ugyanakkor az ítélete indokolásában adós maradt a magánvádló, továbbá az ő állításait minden releváns elemében alátámasztó tanúl tanú vallomásának érdemi értékelésével, és e vallomások hitelt érdemlőségéről történő állásfoglalással. Adós maradt továbbá annak kifejtésével is, hogy a bizonyítékok alapján miért nem látta kétséget kizáróan megállapíthatónak azt, hogy az ajtó lecsukását a vádlott szándékosan hajtotta végre.

[23] A videófelveletre vonatkozóan a „különösen” szó használata az elsőfokú ítélet indokolásában arra engedett következtetni, hogy a járásbíróóság szerint a többi bizonyíték is a

kétséget kizáró bizonyosság ellen hatottak, ám ezeknek a bizonyítékoknak sem a megjelölése, sem az értékelése nem történt meg.

[24] A bíróság arról sem adott számot, hogy a videófelvételen mely időpillanatban volt észlelhető, hogy a magánvádló kilépett a csomagtér ajtó alól, majd visszalépett oda, amely miatt álláspontja szerint a vádlott nem tudta elkerülni a csomagtartó ajtajának a magánvádló fejére történő (nem szándékolt) rácsukását.

[25] Mindezeket túl nagyfokú bizonytalanságot is tükrözött a bíróság bizonyítékértékelő tevékenységében annak rögzítése (az elsőfokú ítélet indokolásának [21] bekezdésében), hogy „*mintha* egy ki-be mozgás észlelhető lett volna, ami arra utal, hogy magánvádlól kimozgott a csomagtartó alól”.

[26] A fentiekből ugyanis az tűnik ki, hogy maga az elsőfokú bíróság sem volt meggyőződve arról, hogy valóban történt olyan „ki-be mozgás” a magánvádló részéről a felvételen, amely a vádlotti védekezést támasztotta alá a magánvádló és tanú tanú állításaival szemben.

[27] Az elsőfokú ítélet indokolásából ekként az következik (az erre vonatkozó konkrét megállapítások és értékelő tevékenység nélkül), hogy a tényállás alapjául szolgáló videófelvétel és a magánvádló vallomása, valamint az azt alátámasztó tanú tanú egyébként következetes és a vádlottra nézve terhelő vallomása között (az elsőfokú bíróság által fel nem oldott) ellentét van, hiszen a videófelvétel alapján a bíróság nem látta kétséget kizáróan megállapíthatónak az elkövetésre vonatkozó szándékot, annak ellenére, hogy erre a magánvádló és tanú tanú egyértelműen, következetesen és egybehangzóan nyilatkozott.

[28] Az is csak áttételesen - a fentiekből következtetve - volt megállapítható az elsőfokú ítélet indokolásából, hogy a bíróság elvetette magánvádlól magánvádló és tanú tanú vallomását a tényállás megállapítása során, hiszen ellenkező esetben ellentétes ténymegállapításokra kellett volna jutnia a vádlott bűnösségét illetően.

[29] A Be. 592. § (2) bekezdése meghatározza az ítélet részbeni megalapozatlanságának eseteit, amelyek közé a b) pont szerinti részleges megalapozatlansági ok, a részbeni felderítetlenség is tartozik.

[30] Felderítetlenség alatt a tényállást megalapozó bizonyítási folyamat fogyatékoságát kell érteni, amikor valamely jogilag releváns tényre az elsőfokú bíróság nem, vagy nem teljeskörűen folytatott bizonyítást, így például egy tanút sem hallgatott ki, vagy nem az összes, az adott tény tisztázásához szükséges tanút hallgatta ki.

[31] A felderítetlenség fogalmába tartozik az az eset is, amikor formálisan történik ugyan bizonyítás felvétel, azonban releváns kérdések tisztázatlanok maradnak, mert elmarad a tanú különböző, nem egybehangzó vallomásainak ütköztetése, illetőleg (ahogyan jelen esetben is) nem történik meg az állásfoglalás a tanú vallomásának hitelt érdemlőségéről.

[32] A Be. 593. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróságnak az ítélet részbeni megalapozatlanságát kötelezően ki kell küszöbölnie.

[33] A Be. 594. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bírósági eljárásban bizonyítás felvételének többek között a részbeni megalapozatlanság és az eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében van helye, míg a Be. 600. § (1) bekezdés b) pontja alapján a másodfokú bíróság tárgyalást tart, ha bizonyítás felvétele szükséges.

[34] A törvényszék mindezek alapján a fellebbezés eljárásban tartott tárgyaláson ismét kihallgatta tanúl tanút, akinek a vallomása semmilyen novumot nem tartalmazott az elsőfokú eljárásban tett vallomáshoz képest. Eszerint a vádlott, a magánvádló és a tanú megérkeztek a gépkocsi nyitott csomagtartójához, a tanú a vádlott és a magánvádló mellett állt, amikor

[35] magánvádlól magánvádló megkérdezte Terheltl vádlottól, hogy kié az a zsaluelem vagy valamilyen fém alkatrész, ami a csomagtartóban volt, illetve mondta vádlottnak, hogy az nem az övé. Terheltl vádlott erre dühből, felindultan, rácsapta a csomagtartó hátulját a magánvádló fejére, két kézzel és erőből, mert „jót csattant” (10. számú tjkv. 3. oldal).

[36] Ezt a vallomást (illetve az elsőfokú eljárásban tett vallomást is) összevetve a következőes vádlotti védekezéssel – melynek lényege szerint a vádlott a csomagtartó lecsukásának tényét nem tagadta, azt viszont igen, hogy az szándékosan történt, azért, hogy a magánvádlónak sérülést okozzon – és az ezzel szöges ellentétben álló szintén következőes magánvádlói állítással, tanúl tanú ez utóbbit támasztotta alá, minden releváns körülmény tekintetében.

[37] Miután mind a magánvádló, mind tanúl tanú a Be. 176. § (1) bekezdésének a) – d) pontjaiban foglalt figyelmeztetések ismeretében tették meg vallomásukat, a másodfokú bíróságnak semmilyen ésszerű kételye nem merült fel a magánvádló és tanúl tanú vallomásának hitelt érdemlősége tekintetében, következésképp a törvényszék nem kérdőjelezte meg, hogy a magánvádló és a tanú a valóságnak megfelelő történésekről számoltak be.

[38] Ami a magánvádló által rögzített és az elsőfokú eljárásban is a tárgyalás anyagává tett videófelvételt, valamint az arra alapított ténymegállapításokat illeti, a törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság iratellenes ténymegállapítást tett, illetve abból további tényre helytelenül következtetett, s ennek eredménye lett a bűnösség hiányára, a vádlott felmentésére levont helytelen jogkövetkeztetés.

[39] A részbeni megalapozatlanság esetkörébe tartozik az is, ha a megállapított tényállás ellentétes a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával [Be. 592. § (2) bekezdés c) pontja].

[40] Iratellenesség esetén a tényállás körében megállapított tény nem felel meg a bíróság által lefolytatott bizonyítási cselekmény ügyiratokban rögzített eredményének, az értékelés során a bíróság által elfogadott bizonyítéknak, hanem azzal ellentétes.

[41] A részbeni megalapozatlanság további (a Be. 592. § (2) bekezdése szerinti utolsó, d) pontjában írt) eseteként a tényből-tényre következtetés hibája pedig akkor valósul meg, ha a közvetett bizonyítás nem megfelelő. Ez esetben a jogalkotó a közvetett bizonyítástól megkövetelt „zárt logikai láncolat” hiányát szankcionálja. A tényből-tényre következtetés hibája leggyakrabban a tényállás indoklásából derül ki, melynek keretében a bíróság által megállapított tényekből nem kizárólag az a tényállás következik, amelyet az elsőfokú bíróság rögzített az ítéletében.

[42] E fenti két megalapozatlansági okkal szoros összefüggésben, a videófelvétel értékelése kapcsán, elsődlegesen az volt megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság ténybeli következtetéseinek helyessége nem ellenőrizhető az indoklás hiányossága miatt. A fentiekben már jelettek szerint ugyanis, a járásbíróság semmilyen indokát nem adta annak, hogy pontosan miből következtetett a csomagtartó lecsukására irányuló szándék hiányára a videófelvétel alapján.

[43] A Be. 594. § (1) bekezdésének II. fordulata szerint a másodfokú bírósági eljárásban bizonyítás felvételének az eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében is helye van.

[44] Az elsőbírói ténykövetkeztetések helyességének ellenőrzése és az indoklás hiányosságainak kiküszöbölése érdekében, a fellebbezési tárgyaláson a törvényszék is megtekintette a magánvádlól magánvádló által készített és csatolt, az elsőfokú eljárás irataihoz 11. sorszám alatt szerelt, 4 perc 3 másodperc hosszúságú, az elsőfokú bíróság által is a tárgyalás anyagává tett videófelvételt és részletesen rögzítette annak releváns tartalmát. Ezt az elsőfokú bíróság a tárgyalási jegyzőkönyvben, de - ami ettől is lényegesebb - az ítélet indoklásában is elmulasztotta.

[45] Az eljárási szabálysértés kiküszöböléséből eredően tartott bizonyítás felvétele esetében pedig fel sem merülhet a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak megsértése, miként arra a védő hivatkozott.

[46] A Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja szerint az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy az ügyészség által indítványozott bizonyítás alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapításával az elsőfokú bíróság által felmentett vádlott bűnösségét állapíthatja meg.

[47] A törvényszék által felvett bizonyítás szempontjából e rendelkezés jelentősége abban áll, hogy amennyiben a részben megalapozatlan tényállás fogyatékoságának kiküszöbölése nem lehetséges az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, avagy ténybeli következtetés útján, a megalapozatlansági hibák bizonyítással történő kiküszöbölése – ezáltal pedig olyan helyes tényállás megállapítása, amely egyben az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényálláshoz, s abból a felmentett vádlott bűnösségének kimondásához vezetne – csak akkor jöhet szóba, ha a bizonyítást az ügyész indítványozta. Következik mindez abból, hogy a vád alátámasztásának kötelezettsége mindenkor a vádlót terheli.

[48] Ám jelen esetben, a részbeni megalapozatlanság éppen az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és helyes ténybeli következtetés útján került kiküszöbölésre, az alábbiakban kifejtett módon. A törvényszék fellebbezési tárgyalás keretében, az indokolási kötelezettség megsértésével megvalósított perjogi szabálysértés kiküszöbölésére vett fel bizonyítást. Nincs szó tehát arról, hogy a törvényszék önkényesen, azért tartott tárgyalást, illetve vett fel bizonyítást, hogy a felmentett vádlott bűnösségét kimondhassa (a fenti megszorítás a másodfokon felvehető bizonyítást illetően egyébiránt éppen ennek kiküszöbölésére szolgál).

[49] A törvényszék tehát a másodfokú tárgyalás anyagává tette az elsőfokú bíróság által szintént megtekintett, azonban nem értékelt felvételt, melyen a 0:26 percétől felismerhetően volt látható Terhelt1 vádlott és tanú tanú. A felvétel 2:57 percénél magánvádlól magánvádló megállt egy fekete színű személygépkocsi csomagtartójánál, melynek ajtaja fel volt nyitva.

[50] A felvétel 3:04. percében az időközben odaérkező Terhelt1 vádlott behajolt a csomagtérbe. magánvádlól ekkor a vádlottól jobbra, az ő közvetlen közelségében állt. Az is látható volt a felvételen, hogy ezzel egyidejűleg érkezett a gépkocsihoz, annak csomagtéréhez, Terhelt1ot követve, tanú tanú, aki Terhelt1től balra áll meg.

[51] Terhelt1 ezt követően a csomagtérből felhajolt, miközben a jobb kezét láthatóan a feje fölé emelte, majd kikerült a kamera látószögéből. A felvételen ezt követően a gépkocsi nyitott csomagtérajtójának ablakrésze jelent meg, miközben a magánvádló folyamatosan a csomagtérajtó alatt, annak jobb sarokrésze alatt tartózkodott.

[52] A csomagtérajtó lefelé mozdult, csukódni kezdett, s az ajtó lefelé mozgása közben - a felvétel 3:07 percében - a kameraképen láthatóvá vált a gépkocsi még le nem zárult csomagtérajtójának jobb sarokrésze alatt a felvételt készítő magánvádló orra, álla,

miközben hallható volt, hogy a magánvádló felkiáltott: „Normális vagy te hülye, rám nyitod az ajtót?”. Ezt követően a magánvádló kissé eltávolodott a gépkocsitól, a csomagtérajtótól.

[53] A felvétel 3:08 percében ismét láthatóvá vált a felvételen Terhelt1 vádlott, akinek két keze ekkor már a lecsukódó csomagtérajtón helyezkedett el, melyet lefelé tolt.

[54] Az elsőfokú bíróság által megállapított „ki-be mozgás” a videófelvételen tehát nem volt tapasztalható, mindössze az volt látható, hogy a magánvádló a csomagtérajtó lecsukásakor előre hajolt, s ez - miután a felvételt rögzítő mobiltelefon a magánvádló ingzsebében volt, nyilvánvalóan - mozgásként jelentkezett a felvételen is.

[55] Jól látható volt ugyanakkor, hogy a magánvádló nem lépett semerre, hanem a lefelé mozgó, rá csukódó csomagtérajtó láttán hajolt előre, azonban továbbra is a csomagtérajtó alatt maradt, míg az a fejét nem érte.

[56] Ezt a mozdulatot rögzítette tévesen az elsőfokú bíróság bizonytalan „ki-be mozgásként”, amely tehát valójában nem történt meg.

[57] A videófelvétel ilyen módon minden elemében alátámasztotta a magánvádló és az ő vallomását megerősítő tanú tanú vallomását is. A videófelvételből az is kiderült, hogy miután a vádlott a magánvádló fejére csukta a gépkocsi csomagterének ajtaját, semmilyen módon nem reagált a történetekre, ugyanakkor ennek értékelése is elmaradt az elsőfokú bíróság részéről.

[58] Márpedig amennyiben Terhelt1 cselekvése nem lett volna szándékos magatartás a részéről, úgy közvetlenül azt követően, különösen magánvádló felkiáltásának hallatán, jeleznie kellett volna a magánvádlónak, hogy nem látta őt és kifejezésre kellett volna juttatnia, hogy nem szándékosan cselekedett (még ha a közöttük fennálló rossz viszony okán a bocsánatkérés el is maradt volna). Ilyen azonban nem történt, erre egyébként a magánvádló is nyilatkozott (20.B.192/2022/8. számú tjkv. 4. oldal alja, 5. oldal teteje), tehát vallomását a videófelvétel még e körben is alátámasztotta, a vádlotti tudattartalomra vont következtetést erősítendő.

[59] Azt sem vette figyelembe a járásbíróság, hogy a csomagtartó ajtaja elektromos működtetésű volt (20.B.192/2022/8. számú tjkv. 4. oldala), melynek hibájára semmilyen bizonyíték nem merült fel, arra senki sem hivatkozott, noha e körben elhangzottak tisztázó kérdések az elsőfokú bíróság részéről.

[60] A törvényszék álláspontja szerint, amennyiben a vádlott szándéka valóban kizárólag a csomagtérajtó lezárása lett volna, semmilyen ésszerű indoka nem volt arra, hogy kézi erővel csukja le a csomagtérajtót, amelyet egyébként erő kifejtés nélkül, egy gombnyomással, elektronikusan is lecsukhatott volna (igaz lassabban).

[61] Összegezve tehát a fentieket, megállapítható, hogy a magánvádló és a helyszínen jelen volt tanú1 vallomása helyes és hiteles; továbbá, hogy nem volt látható a videófelvételen az elsőfokú bíróság által rögzített „ki-be mozgás”, amely alátámaszthatta volna a vádlott védekezését, miszerint miközben csukta le a csomagtartó ajtaját, a magánvádló az alól kilépett, majd hirtelen visszaugrott oda. Semmilyen indok nem volt továbbá az elektronikusan működő csomagterajtó kézi erővel történő lecsukására sem. Végezetül pedig, a vádlott semmilyen módon nem juttatta a jelenlévők előtt kifejezésre, hogy nem szándékosan csukta rá a csomagterajtót az az alatt tartózkodó magánvádlóra.

[62] A magánvádló és tanú1 hitelesnek elfogadott vallomásából kiindulva, azokhoz hozzá véve a videófelvétel tartalmát és azt aényt, hogy a csomagterajtó elektronikusan működtethető volt, arra vonható megalapozott következtetés, hogy Terhelt1 vádlottnak nem a csomagterajtó pusztá lezárása, hanem kifejezetten annak magánvádló1 fejére csukása állt a szándékában.

[63] A járásbíróság által megállapított tényállás tehát helyesbítésre és megváltoztatásra is szorult, mivel a részleges felderítetlenség kiküszöbölése (a magánvádló és tanú1 tanú vallomásának hitelességéről történt állásfoglalás) azt eredményezte, hogy a magánvádló és tanú1 tanú vallomására kellett alapítani a helyes tényállást.

[64] A fentiek okán, továbbá abból az okból is, hogy a videófelvételen nem volt látható az a mozdulatsor („ki-be mozgás”), amelyre a járásbíróság az ítéletének indokolásában - a [11] és a [21] bekezdésekben – utalt, érvényesen nem volt megtehető az az elsőbírói ténymegállapítás, hogy magánvádló1 magánvádló váratlanul és tisztázatlan okból visszalépett a csomagtartó ajtó alá, bedugta oda a fejét. Így pedig az a további ténykövetkeztetés is helytelenné vált, hogy Terhelt1 vádlott ezt – a magánvádló váratlan és gyors visszalépését - már nem tudta elhárítani, nem tudta elhárítani azt, hogy a csomagter ajtót magánvádló1 fejére csapja. Ezzel ellentétben: a vádlott éppen ezt kívánta.

[65] A másodfokú bíróság a részleges felderítetlenség fentiek szerint történt kiküszöbölését és a helyes ténybeli következtetések levonását követően arra a megállapításra jutott, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő, a vádban foglalt releváns tényeknek nagyrészt megfelelő tényállás megállapításának van helye, kivéve, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásnak a magánvádló sérüléseire vonatkozó részét.

[66] Miként arra az elsőfokú bíróság is utalt az ítélete indokolásában ([19] és [20] bekezdések), a nyomozás során beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény (nyomozati iratok 8.6.4., 20.B.192/2022/19. számú tjkv. 10. oldal) szerint, az orvosi adatokból a sérülés elszenvedése nem bizonyítható. Amennyiben azonban a nyomozás egyéb adataiból megállapítható, hogy az előzményi adatoknak megfelelően a magánvádló tarkótájékat tompa

erőbehatás érte, úgy a szakértő vélemezte, hogy a magánvádló a cselekmény idején a tarkótájék zúzódását és a nyak rándulását szenvedte el. Ezen leírt sérülések gyógytartama 8 napon belüli volt, maradandó fogyatékoság vagy súlyos egészségromlás kialakulása nem volt várható, és súlyosabb sérülések keletkezésének a reális lehetősége sem állott fenn.

[67] Az elsődleges vizsgálat, illetve a kontroll adatok alapján megállapítható volt az is, hogy a magánvádlónál degeneratív vállízületi és nagy valószínűséggel degeneratív nyak- és hátsigolya elváltozások álltak fenn.

[68] Nem volt bizonyítható tehát, hogy magánvádlól magánvádló jobb vállpanaszai a csomagtérajtónak a feje tetejére csapódásával okozati összefüggésben állnának és még az állapotrontó hatás sem volt bizonyítható (nyomozati iratok 8.6.7., 20.B.192/2022/19. számú tjkv. 10. oldal).

[69] Az elsőfokú bíróság tehát az általa e körben lefolytatott bizonyítás eredményeként azt helyesen állapította meg a tényállásban, hogy magánvádlól sértett tarkótáji zúzódást és nyakrándulást szenvedett, amely sérülések gyógytartama 8 napon belüli, ugyanakkor a tényállás e körben hiányos maradt [592. § (2) bekezdés a) pontja szerinti megalapozatlanság ok].

[70] A meg nem állapított, de releváns tényre vonatkozó bizonyítás lefolytatása és értékelése a sérülések vizsgálata körében szüksézerűen, de megtörtént (az elsőfokú ítélet indokolásának [19] bekezdése), ám e bizonyítás birtokában az elsőbírói ítélet a tényállásban nem rögzítette azt, hogy a ténylegesen elszenvedett sérüléseken túl maradandó fogyatékoság és súlyos egészségromlás kialakulása nem volt várható, illetve súlyosabb sérülések keletkezésének a reális lehetősége sem állott fenn.

[71] Minthogy a helyes tényállás ebben a körben az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma útján megállapítható volt, a Be. 593. § (1) bekezdésének a) pontjában foglalt perjogi rendelkezés alkalmazásával, immáron az iratok alapján ezekkel a megállapításokkal is ki kellett egészíteni az elsőfokon megállapított tényállást.

[72] A vád tárgyává tett tényekhez képest ezentúl annyiban is helyesbítette még a tényállást a törvényszék – szintén a fenti bekezdésben írt perjogi szabály alkalmazásával, az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján –, hogy mellőzte a cselekmény során kifejtett erőbehatásra vonatkozó megállapítást, miszerint Terhelt1 vádlott teljes erőből csapta a magánvádló fejére a csomagtartó ajtaját. Erre ugyanis – bár a magánvádló nyilatkozott vallomásaiban – a törvényszék úgy tekintett, mint olyan szubjektív álláspontra, amelyet egyébként az igazságügyi orvosszakértő véleménye és a kiegészítő igazságügyi orvosszakértői vélemény objektív módon nem támasztott alá.

[73] Miután a fentiekkel megalapozottá tett hiánytalan tényállás már a vádlott bűnösségének kimondására vezetne, vizsgálni kellett, hogy egyébként a vádlott bűnösségének kimondására vezető eltérő tényállás megállapításának a perjogi feltételei fennállnak-e.

[74] A védő - perbeszédében és a fellebbezésben is - utalt arra, hogy álláspontja szerint nincs lehetőség a felülmérlegelésre és a törvényszék súlyos törvénysértést követett el az eltérő tényállás megállapításával, illetve a felmentett vádlott bűnösségének kimondásával.

[75] Az eltérő tényállás perjogi feltételeit a Be. 594. (2) bekezdés c) pontja tartalmazza, jelen esetben az alábbiak szerint:

– általában véve is az eltérő tényállás megállapításának feltétele a részben megalapozatlan tényállás, mely jelen esetben fennállt, miután a járásbíró által megállapított tényállás a törvényszék álláspontja szerint részben felderítetlen, részben hiányos, részben iratellenes, részben pedig helytelen ténybeli következtetéseken alapult;

– a részbeni felderítetlenség, a hiányosság és az iratellenesség kiküszöbölése az elsőfokú bíróság által is érintett bizonyítás anyaga, illetve a helyes ténybeli következtetés levonása útján kiküszöbölhetővé vált.

[76] Az eltérő tényállás kapcsán a bizonyítékok felülmérlegelésének kérdését is érinteni kellett, tekintve, hogy a vádlott védője kifejezetten utalt arra, hogy a másodfokú bíróság nem mérlegelheti felül az elsőfokú eljárásban feltárt és értékelt bizonyítékokat, így ez okból is súlyosan törvénysértő a törvényszék döntése.

[77] A bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma annyit jelent, hogy a fellebbviteli bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint, ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette (Büntetőeljárás jog I-II. Kommentár a gyakorlat számára – Harmadik kiadás, HVG Orac Kiadó, 1207. oldal). A tényállás hiányosságának pótlása, felderítetlenségének megszüntetése, az iratellenesség kiküszöbölése, avagy a helyes ténybeli következtetés levonása, nem jelenti a felülmérlegelés tilalmát, hanem éppen a részbeni megalapozatlanság orvoslásának törvényes eszköze (EBH2019. B.9.).

[78] Márpedig jelen esetben azáltal, hogy a törvényszék állást foglalt magánvádló1 magánvádló és tanú tanú vallomásának hitelt érdemlőségéről, csupán a tényállás részbeni felderítetlenségét pótolta. A videófelvétel, illetve az igazságügyi orvosszakértői vélemény hitelét sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem kérdőjelezte meg. A videófelvétel kapcsán az iratellenesség kiküszöbölése és a helyes ténybeli következtetés levonása történt meg. Az iratok alapján kiegészítésre került továbbá a tényállás a részbeni hiányosság pótlására.

[79] A törvényszék tehát a fellebbezés elbírálása során semmilyen az elsőfokú bíróság által érintett bizonyítékot nem mérlegelt felül.

[80] Mindezekre tekintettel a törvényszék végül az alábbiak szerint helyesbített és az elsőfokú bíróság által megállapítottól eltérő tényállást állapította meg, a Be. 593. § (5) bekezdés a) pontjának I. fordulata szerint:

[81] magánvádló1 2020. június 13. napján 9 óra 30 perc körüli időben cím6 alatti telephelyre ment, ahol ekkor már ott tartózkodott Terhelt1, valamint tanúl is. Terhelt1 és magánvádló1 beszélgettek, mely beszélgetés során magánvádló1 odament a Terhelt1 használatában lévő rendszám1 frsz-ú autótípus gépkocsi nyitott csomagtartójához, mely mögött úgy állt meg, hogy testével a csomagter felé fordult, a csomagter felnyitott ajtaja pedig a feje felett, a testére merőlegesen helyezkedett el. Terhelt1 ezt követően hirtelen, minden előzetes figyelmeztetés, felszólítás nélkül, szándékosan, rácsapta a gépkocsi csomagtartójának ajtaját a még ekkor is a csomagter ajtó alatt álló magánvádló1 magánvádló1ra.

A vádlott bántalmazása következtében magánvádló1 tarkótájéki zúzódást és nyakrándulást szenvedett el, amely sérülések 8 napon belüli gyógytartamúak voltak, súlyosabb sérülések keletkezése, maradandó fogyatékoság és súlyos egészségromlás kialakulása nem volt várható.

[82] A Be. 593. § (3) bekezdése szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a helyesbített, kiegészített, illetve az eltérően megállapított tényállás alapján bírálja felül.

[83] A fenti, eltérően megállapított tényállás, a bűnösség kérdésében is eltérő álláspont elfoglalásához vezetett és a törvényszék e tényállás alapján Terhelt1 vádlott bűnösségét állapította meg [Be. 564. § (1) bekezdés].

[84] A vádlott cselekményét a törvényszék a Btk. 164. § (1) bekezdése és (2) bekezdése szerint minősítette könnyű testi sértés vétségének, miután az irányadó tényállás alapján, a testi sértéssel okozott sérülés jelen esetben nyolc napon belül gyógyult és maradandó fogyatékoság, illetve súlyos egészségromlás kialakulása nem volt várható.

[85] Az irányadó tényállás alapján a vádlott a cselekményt szándékosan követte el, hiszen egymás mellett álltak mindvégig a magánvádlóval, amivel a vádlott is tisztában volt, maga is érzékelte a magánvádló közvetlen közelségét.

[86] A magánvádló az elsőfokú bíróság által megállapítottakkal ellentétben nem mozdult ki a nyitott csomagterajtó alól, a vádlott pedig ennek tudatában, határozott mozdulattal lecsapta a csomagtartó ajtaját, amivel egyértelműen az volt a szándéka, hogy az a magánvádló fejére csapódjon.

[87] A vádlott magatartásának, ártó szándékának hátterében egyrészt a magánvádlóval régóta fennálló rendkívül elmérgesedett viszony, másrészt az állt, hogy a vádlottat feldühítette, hogy a magánvádló engedély nélkül kutakodott a vádlott használatában álló gépjármű csomagterében.

[88] A másodfokú bíróság Terhelt1 vádlott bűnösségét kisebb tárgyi súlyú bűncselekményben állapította meg, melynek csekély társadalomra veszélyességét a jogalkotó a büntetési tételkeretben juttatta kifejezésre.

[89] A törvényszék a Btk. 79.§-ában rögzített büntetési célok és a Btk.80. §-ban deklarált büntetés kiszabási elvek figyelembevételével – a Kúria 56. számú BK véleményében foglaltakat is szem előtt tartva – arra következtetett, hogy a büntetés célja Terhelt1 vádlottal szemben büntetés kiszabása nélkül is elérhető.

[90] A másodfokú bíróság a büntetéskiszabás során enyhítő körülményként vette figyelembe azt, hogy Terhelt1 vádlott egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, nagyobb nyomatékka azt a körülményt, hogy a cselekmény tárgyi súlyához mérten igen jelentős az időmúlás, amely a vádlottnak nem volt felróható, és azt, hogy a vádlott büntetlen előéletű.

[91] Súlyosító körülményként értékelte ugyanakkor a törvényszék azt, hogy a vádlott a hozzátartozója sérelmére valósította meg a bűncselekményt, továbbá a testi épség elleni bűncselekmények országos és helyi szintű elszaporodottságát. Az ilyen büntetőügyek nagy száma konkrét statisztikai adatok nélkül is közismert a törvényszék előtt, mind a törvényszéki ügyforgalmi adatok, mind pedig az országos büntetőítélkezési gyakorlat alapján.

[92] Az enyhítő körülmények nagyobb számára és – különösen az időmúlás - nagyobb nyomatékára is figyelemmel, a törvényszék úgy ítélte meg, hogy a vádlottal szemben büntetés kiszabása nem szükséges, vele szemben intézkedés, a próbára bocsátás alkalmazása is elegendő.

[93] A törvényszék a próbaidő tartamát a törvényi tételkeret alsó határa szerinti 1 éves tartamban állapította meg, ez a büntetési célok megvalósítására már elegendő.

[94] A fentiekkel összefüggésben megváltoztatásra szorul az eljárás során az igazságügyi orvosszakértő díjaként felmerült bűnügyi költség viseléséről hozott elsőbírői rendelkezés is.

[95] A Be. 145. § (1) bekezdés a) pontja, a Be. 574. § (1) bekezdése és a Be. 613. § (1) bekezdése alapján, mivel a törvényszék kimondta a korábban felmentett vádlott

bűnösségét, kötelezni kellett a vádlottat az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

[96] A másodfokú eljárásban bűnügyi költség nem merült fel.

[97] Mindezekre tekintettel a törvényszék a magánvádló fellebbezésével támadott elsőfokú ítéletet a rendelkező részben írtak szerint - a Be. 606. § (1) bekezdése alapján – megváltoztatva, a felmentett vádlott bűnösségét kimondta és vele szemben joghátrányt alkalmazott.

[98] A másodfokú bíróság határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) bekezdése biztosítja, ugyanis - ugyanezen szakasz (2) bekezdés a) pontja szerint - a törvényszék olyan vádlott bűnösségét állapította meg, akit az elsőfokú bíróság felmentett, miáltal az elsőfokú bíróságéval ellentétes döntést hozott.

Balassagyarmat, 2024. július 3.

dr. Kozma-Kovács Krisztina s. k. a tanács elnöke

dr. Lajkó Péter s. k. előadó bíró

dr. Szepesi Ágnes s. k. bíró